

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG KORTE DOORLICHTING

ACADEMIE BORGERHOUT MUZIEK-WOORD TE BORGERHOUT

Hoofdstructuur deeltijds kunstonderwijs

Instellingsnummer 49494

Instelling Academie Borgerhout Muziek-Woord
Collegelaan 3 - 2140 BORGERHOUT

Beleidsverantwoordelijke Romek MANIEWSKI

Telefoonnummer 03 292 43 50

E-mail info@academieborgerhout.be

Website www.academieborgerhout.be

Bestuur Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen
Frankrijklei 71-73 - 2000 ANTWERPEN

Start- en einddatum doorlichting 17/01/2023 – 20/01/2023

Inspectieteam Jo STIJNEN
Rieka HÉRIE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	in de langlopende studierichtingen klassiek: instrument orkests slagwerk, melodisch slagwerk, ritmisch slagwerk	10
4.2	in de 3de graad woordkunst-drama	11
5	In welke mate voert de academie een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	13
6	Respecteert de academie de regelgeving?	16
7	Samenvatting	17
7.1	In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?	17
7.2	In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?	18
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	18
7.3	In welke mate voert de academie een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	19
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	20

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de academie haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de academie tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de academie aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de academie stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de academie of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de academie of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere academies inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de academie. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de academie in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de academie niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de academie zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de academie gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de academie kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de academie aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De academie ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de academie een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de academie bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De academie organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Collegelaan 3 - 2140 BORGERHOUT
- Offerandestraat 19 - 2060 ANTWERPEN
- Lange Beeldekenstraat 258 - 2060 ANTWERPEN
- Constitutiestraat 61 63 - 2060 ANTWERPEN
- Grotehandstraat 50 52 - 2018 ANTWERPEN
- Te Boelaarpark 5 - 2140 BORGERHOUT
- Geluwestraat 4 - 2600 BERCHEM.

3 In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid De academie weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de academiewerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de academie en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de academiewerking en in de onderwijsleerpraktijk. De academie stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. De academie stuurt haar visie bij waar nodig.

Sterke punten:

- Het inspelen op de lokale diversiteit in de academiewerking en in de onderwijsleerpraktijk.
- De bijstellingen in de visie op basis van het nieuwe decreet en de actualisering van de onderwijsleerpraktijk.

Aandachtspunt:

- De strategische link tussen de visie en het bereiken van de onderwijsdoelen versterken.

Organisatiebeleid De academie ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Ze staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk en de academiewerking te versterken. Ze communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Sterke punten:

- Het veilige klimaat waardoor de teamleden open kunnen communiceren, samen leren en reflecteren op basis van vertrouwen.
- De diverse samenwerkingsverbanden met een positieve impact op de onderwijsleerpraktijk.
- De efficiënte balans tussen formeel en informeel overleg.

Uitdaging:

- De afstemming van de communicatie op de doelgroep verder optimaliseren.

Onderwijskundig beleid De academie geeft de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op academieniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Ze ondersteunt de teamleden.

Sterke punten:

- Het samenhangende en geïntegreerde zorgbeleid.
- De heldere afspraken in de intentieplannen.
- De doordachte aanpak bij het implementeren van de competentiebeelden.
- De maatregelen en afspraken gericht op een kwaliteitsvolle leerlingenevaluatie in het domein woordkunst-drama.

Aandachtspunten:

- Heldere en eenduidige afspraken maken over het bereiken van de doelen.
- De representativiteit en de transparantie van de leerlingenevaluatie in het domein muziek versterken.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit De academie evalueert relevante aspecten van de academiewerking systematisch en cyclisch. Ze heeft daarbij aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden.

Sterke punten:

- De systematische agendering in de verschillende overlegstructuren.
- De cyclische evaluatie van de intakegesprekken.

Aandachtspunt:

- Blijvend aandacht besteden aan de evaluatie van het doelenaanbod.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit De academie evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners. Ze besteedt bij haar evaluaties aandacht aan de resultaten en effecten bij de leerlingen. De evaluaties zijn betrouwbaar.

Sterke punten:

- De weloverwogen mix van informatiebronnen.
- De kwantitatieve analyse van de leerlingenstromen.

Aandachtspunt:

- Onderwijskwaliteit evalueren met oog voor de verwachte leerresultaten.

Borgen en bijsturen De academie heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, met aandacht voor de onderwijsleerpraktijk, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten.

Sterke punten:

- De planmatige en doordachte aanpak in de bijsturingen.
- De diverse vormen van expertise-uitwisseling.

4 In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 in de langlopende studierichtingen klassiek: instrument orkestrslagwerk, melodisch slagwerk, ritmisch slagwerk

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze zorgen voor samenhang tussen de aangeboden doelen.

Sterke punten:

- Het evenwichtige aanbod voor de verschillende graden in de intentieplannen.
- De diverse initiatieven om de horizontale en verticale samenhang te versterken.
- Het competentiegericht werken in de projecten Muzieklab.

Uitdagingen:

- Het aanbod verder uitdiepen tot het niveau van de artistieke competenties.
- Het aanbod in de verschillende vakken stroomlijnen vanuit een gedeelde visie.

Materiële leef- en leeromgeving

De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

Sterk punt:

- Het gedifferentieerd inzetten van de leermiddelen.

Aandachtspunten:

- Het akoestisch comfort in "De Vlinderboom".
- De beschikbaarheid van oefenlokalen.

Leerlingenevaluatie De evaluatie is representatief voor het aanbod. De evaluatie is geïntegreerd in het onderwijsleerproces, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. Ze kunnen de representativiteit voor het gevalideerd doelenkader en de transparantie nog versterken.

Sterk punt:

- De evaluatie vanuit verschillende standpunten ter bevordering van de betrouwbaarheid.

Aandachtspunten:

- Alle doelen evenwichtig betrekken in de evaluatie.
- De transparantie over de doelen en de verwachte beheersingsniveaus versterken.

Leereffecten De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. De leraren stimuleren de studievoortgang van elke leerling.

Sterke punten:

- Het streven naar zelfstandigheid in de artistieke ontwikkeling.
- Het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen.

Aandachtspunt:

- De effecten op lange termijn blijvend stimuleren.

4.2 in de 3de graad woordkunst-drama

Afstemming op het gevalideerd doelenkader De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze zorgen voor samenhang tussen de aangeboden doelen.

Sterke punten:

- De koppeling van de intentieplannen aan de te bereiken leerdoelen.
- De permanente evaluatie en verfijning van de intentieplannen binnen het vakgroepoverleg.

Uitdagingen:

- Het zichtbaarder maken van de leerlijnen over de graden heen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort op het vlak van akoestiek, thermische isolatie en netheid kan het leren en onderwijzen nog sterker ondersteunen.

Sterk punt:

- De aanwezige accommodatie op het vlak van belichting, geluid en digitale media.

Aandachtspunt:

- Het grondiger onderhouden van de theaterruimtes, meer bepaald de vloerbedekking.

Leerlingenevaluatie De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken de leerlingen en, indien relevant, ouders bij de evaluatie.

Sterke punten:

- De grote verscheidenheid aan evaluatievormen, afgestemd op de leerdoelen en met aandacht voor het proces en het product.
- De aandacht die besteed wordt aan het verwerven van een gemeenschappelijke taal bij de leerlingen in functie van een gelijkgerichte communicatie bij het evalueren.
- Het organiseren van infomomenten voor ouders (online en live) over de inhoud, het doel en de evaluatie van de opleiding.

Leereffecten De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. De leraren stimuleren de studievoortgang van elke leerling.

Sterke punten:

- De gunstige doorstroomcijfers binnen de derde graad.
- De opmerkelijke doorstroom van academielerlingen naar diverse instellingen van het hoger kunstonderwijs.
- Het streven naar zelfstandigheid in de artistieke ontwikkeling.
- Het grote welbevinden en de opvallende betrokkenheid van de leerlingen.

5 In welke mate voert de academie een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de academie is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de academie hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- noodplanning.

Planning en uitvoering De academie neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt die acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De academie voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de academie compenserende maatregelen. De doeltreffendheid ervan komt soms onder druk te staan. Zo werd een sanitair blok weggehaald om een bijkomende klasruimte te maken ten voordele van het pedagogische comfort maar ten koste van het sanitair comfort.

Sterk punt:

- Het heldere en overzichtelijke globaal preventieplan waarin alle acties opgenomen zijn volgens een duidelijke systematiek.

Aandachtspunten:

- Een zicht krijgen op de situatie in de vestigingsplaatsen die niet behoren tot het stedelijk onderwijs Antwerpen.
- De doeltreffendheid van de compenserende maatregelen optimaliseren.

Ondersteuning Het academiebestuur ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Het voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen maar heeft hierbij soms te weinig aandacht voor de specificiteit van het deeltijds kunstonderwijs. In de poetsplanningen wordt er, onder andere, geen rekening gehouden met de lessen die in het weekend doorgaan waardoor de (sanitaire) ruimtes er op dat ogenblik niet net bijliggen en sommige lesruimtes onvoldoende onderhoud krijgen.

Sterke punten:

- De kwaliteitsvolle ondersteuning van de preventiedienst van de stad Antwerpen inzake het preventiebeleid.
- Het ankerpunt BVH binnen de academie.

Aandachtspunten:

- Het inzetten van de personele middelen aangepast aan de context van de academie.
- Blijvend inzetten op het sensibiliseren en professionaliseren van de teamleden omtrent het preventiebeleid.

Cyclische en betrouwbare evaluatie De academie evalueert systematisch en cyclisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Zo worden de keuringen van de elektrische installaties tijdig uitgevoerd en gebeuren de evacuatieoefeningen tweemaal per jaar. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar.

Sterk punt:

- Het systematisch uitvoeren van risicoanalyses, rondgangen en keuringen.

Aandachtspunt:

- De conclusies in de keuringsverslagen sneller uitvoeren.

Borgen en bijsturen De academie heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat goed is maar ze laat kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen. Het gebouw waarin de academie gehuisvest is, vertoont meerdere, reeds lang vastgestelde en gekende gebreken (akoestiek en geluidsoverlast, thermische isolatie, tekort aan voldoende onderhoud en aangepast sanitair, het ontbreken van een leraarskamer, ...) waarvoor nog steeds geen oplossing is.

Sterk punt:

- De detectie en de kennis van de sterke punten en de werkpunten.

Werkpunt:

- Het bieden van een uitvoerbaar toekomstperspectief wat de infrastructuur betreft.

6 Respecteert de academie de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

7 Samenvatting

7.1 In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	volgens de verwachting
Organisatiebeleid	volgens de verwachting
Onderwijskundig beleid	volgens de verwachting
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	volgens de verwachting
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	volgens de verwachting
Borgen en bijsturen	volgens de verwachting

7.2 In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	in de 3de graad woordkunst- drama	in de langlopende studierichtingen klassiek: instrument orkestslagwerk, melodisch slagwerk, ritmisch slagwerk
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	volgens de verwachting	volgens de verwachting
Materiële leef- en leeromgeving	volgens de verwachting	volgens de verwachting
Leerlingenevaluatie	volgens de verwachting	volgens de verwachting
Leereffecten	volgens de verwachting	volgens de verwachting

7.3 In welke mate voert de academie een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	volgens de verwachting
Ondersteuning	volgens de verwachting
Cyclische en betrouwbare evaluatie	volgens de verwachting
Borgen en bijsturen	benadert de verwachting

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de academie een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de academie:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de 3de graad woordkunst-drama.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de langlopende studierichtingen klassiek: instrument orkestslagwerk, melodisch slagwerk, ritmisch slagwerk.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.